

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 115/2011-73

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna zloženého z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jána Auxta, Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Juraja Horvátha, Sergeja Kohuta, Jána Lubyho, Milana Ľalíka, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika 7. decembra 2011 prerokoval návrh skupiny 37 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, zastúpených advokátom JUDr. R. M., B., na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 26 a § 30d zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, § 30 ods. 3 v časti „to neplatí, ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov“, § 41 ods. 4 a § 44 ods. 2 v časti „ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúmava“, § 45 ods. 2 poslednej vety, § 52 ods. 1 poslednej vety, § 96 ods. 1 poslednej vety, § 107 ods. 1 poslednej vety, § 123 ods. 1 poslednej vety, § 137 ods. 1 poslednej vety a § 168 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 1, čl. 20 ods. 1, 4 a 5, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 1, čl. 141 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, s čl. 6

ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a takto

r o z h o d o l :

1. Návrh skupiny 37 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na začatie konania o súlade § 26 a § 30d zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, § 30 ods. 3 v časti „to neplatí, ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov“, § 41 ods. 4 a § 44 ods. 2 v časti „ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúmava“, § 45 ods. 2 poslednej vety, § 52 ods. 1 poslednej vety, § 96 ods. 1 poslednej vety, § 107 ods. 1 poslednej vety, § 123 ods. 1 poslednej vety, § 137 ods. 1 poslednej vety a § 168 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 1, čl. 20 ods. 1, 4 a 5, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 1, čl. 141 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, s čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd p r i j í m a na ďalšie konanie.

2. P o z a s t a v u j e účinnosť § 26 ods. 2 a 5 a § 30d zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, § 30 ods. 3 v časti „to neplatí, ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov“, § 52 ods. 1 poslednej vety, § 96 ods. 1 poslednej vety, § 107 ods. 1 poslednej vety, § 123 ods. 1 poslednej vety, § 137 ods. 1 poslednej vety a § 168 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

3. Návrhu skupiny 37 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na pozastavenie účinnosti napadnutých ustanovení vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 20. apríla 2011 doručený návrh 37 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovateľ“), zastúpených advokátom JUDr. R. M., B., na začatie konania o súlade § 26 a § 30d zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“), ako aj § 30 ods. 3 v časti „to neplatí, ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov“, § 41 ods. 4 a § 44 ods. 2 v časti „ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma“, § 45 ods. 2 poslednej vety, § 52 ods. 1 poslednej vety, § 96 ods. 1 poslednej vety, § 107 ods. 1 poslednej vety, § 123 ods. 1 poslednej vety, § 137 ods. 1 poslednej vety a § 168 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „exekučný poriadok“) s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 1, čl. 20 ods. 1, 4 a 5, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 1, čl. 141 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), s čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej „dohovor“) a s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“).

2. Navrhovateľ namieta nesúlad napadnutých ustanovení zákona o štátnej pomoci a Exekučného poriadku s označenými ustanoveniami ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu. Napáda ustanovenia zákona o štátnej pomoci a Exekučného poriadku v znení upravenom a doplnenom zákonom č. 102/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon

č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela“), ktorý nadobudol platnosť 7. apríla 2011 a účinnosť 1. júna 2011.

3. Podľa navrhovateľovej argumentácie novela po svojej účinnosti vyvoláva protiústavnú situáciu spočívajúcu v tom, že rozhodnutie Európskej komisie (ďalej len „Komisia“) o tom, že Slovenská republika poskytla štátnu pomoc v rozpore s aplikovateľnými právnymi predpismi Európskej únie, prijaté v konaní, ktorého účastníkom bol štát, a nie príjemca štátnej pomoci, sa stalo priamym exekučným titulom na vrátenie štátnej pomoci jej príjemcom. Napádané ustanovenia zákona o štátnej pomoci a Exekučného poriadku pritom implementujú danú koncepciu do právneho poriadku Slovenskej republiky spôsobom, ktorý zbavuje príjemcu štátnej pomoci alebo subjekt, ktorý bude následne označený za príjemcu protiprávnej pomoci, akejkoľvek efektívnej právnej ochrany, a to aj v samotnom exekučnom konaní.

4. Návrh vyúsťuje do tvrdenia, že „... zákonom č. 102/2011 Z. z. boli do zákona č. 231/1999 Z. z. (zákon o štátnej pomoci, pozn.) a zákona č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok, pozn.) vnesené prvky, ktoré radikálne znižujú úroveň právneho štátu, v ktorom musia byť rešpektované všeobecné ústavné princípy ako del'ba moci, ústavnosť, legalita výkonu verejnej moci a proporcionalita, ale aj základné práva a slobody garantované jednotlivcom“. Napádané ustanovenia zákona o štátnej pomoci a Exekučného poriadku podľa navrhovateľovho názoru nerešpektujú požiadavku poskytnutia minimálnych procesných garancií v konaní týkajúcom sa ochrany vlastníckeho práva a retroaktívne zasahujú do právneho postavenia subjektov, ktoré sú účastníkmi súdneho konania o vrátenie štátnej pomoci začatého v zmysle § 26 ods. 1 a 2 zákona o štátnej pomoci v znení účinnom pred účinnosťou novely alebo disponujú právoplatným rozsudkom vydaným v takomto konaní, ktorým bola žaloba o vrátenie pomoci zamietnutá. Odňatím práva súdu preskúmať existenciu zákonných podmienok výkonu rozhodnutia a vylúčením odkladného účinku dostupných právnych prostriedkov ochrany majetku povinného a tretích osôb (dotknutých

subjektov) za súčasného ponechania platnosti zásady, podľa ktorej je navrátenie do predošlého stavu vylúčené, zákonodarca podľa navrhovateľa ústavne nekonformným spôsobom zasiahol do práva na ochranu vlastníctva a do práva na súdnu a inú právnu ochranu aj v rámci priebehu exekučného konania.

5. Navrhovateľ požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil nesúlad napadnutých ustanovení s označenými článkami ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu.

6. S poukazom na čl. 125 ods. 2 ústavy a § 38 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) navrhovateľ požaduje, aby ústavný súd pozastavil účinnosť § 26, § 30d zákona o štátnej pomoci, ako aj účinnosť § 30 ods. 3 v časti „to neplatí, ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov“, § 41 ods. 4 a § 44 ods. 2 v časti „ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúmava“, § 45 ods. 2 poslednej vety, § 52 ods. 1 poslednej vety, § 96 ods. 1 poslednej vety, § 107 ods. 1 poslednej vety, § 123 ods. 1 poslednej vety, § 137 ods. 1 poslednej vety a § 168 ods. 2 Exekučného poriadku, lebo ich uplatňovaním sú ohrozené základné práva a slobody a hrozí iný vážny nenapraviteľný následok. Vzhľadom na zákaz restitutio in integrum v exekučnom konaní by zásahy do majetku (vlastníckeho práva) subjektov povinných vrátiť štátu pomoc na základe aplikácie návrhom napádaných ustanovení boli podľa navrhovateľa nevratné.

II.

1. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

2. Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

3. Podľa čl. 125 ods. 2 ústavy ak ústavný súd prijme návrh na konanie podľa odseku 1, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok.

4. Podľa čl. 130 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd začne konanie, ak podá návrh najmenej pätina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

5. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o návrhoch podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy v pléne. Plénum ústavného súdu sa uznáva nadpolovičnou väčšinou všetkých sudcov. Ak sa táto väčšina nedosiahne, návrh sa zamietne.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

8. Podľa § 37 ods. 3 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať

a) označenie predpisu, ktorého nesúlad s právnym predpisom vyššej právnej sily sa namieta, s vyjadrením, či navrhovateľ napáda predpis v celom rozsahu alebo v jeho časti, prípadne v jednotlivom ustanovení,

b) označenie predpisu vyššej právnej sily, jeho časť alebo jednotlivé ustanovenie alebo označenie medzinárodnej zmluvy, jej časti, alebo jednotlivého ustanovenia, s ktorým napadnutý predpis nie je v súlade.

9. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

10. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

12. Podľa § 38 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prijme návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, môže uznesením pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva alebo slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok.

13. Podľa § 38 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže rozhodnúť o pozastavení účinnosti napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení aj na návrh účastníka konania. Návrh na pozastavenie účinnosti musí obsahovať konkretizáciu a spôsob ohrozenia základných práv alebo slobôd alebo skutočnosti, ktoré

preukazujú, že hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok. O tomto návrhu rozhodne ústavný súd bez zbytočného odkladu.

14. Podľa § 38 ods. 3 zákona o ústavnom súde uznesenie o pozastavení účinnosti napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení môže ústavný súd aj bez návrhu zrušiť, ak pominuli dôvody, pre ktoré sa prijalo; inak uznesenie zaniká vyhlásením rozhodnutia vo veci samej alebo zastavením konania.

15. Podľa § 38 ods. 4 prvej vety zákona o ústavnom súde rozhodnutia podľa odsekov 1 a 3 sú všeobecne záväzné odo dňa ich vyhlásenia v Zbierke zákonov.

III.

1. Ústavný súd návrh navrhovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

2. Z citovaného čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy vyplýva, že do právomoci ústavného súdu patrí rozhodovanie o súlade zákonov s ústavou a s kvalifikovanými medzinárodnými zmluvami. Návrh bol podaný aktívne legitimovaným subjektom v súlade s čl. 130 ods. 1 písm. a) ústavy.

3. Návrh podľa názoru ústavného súdu spĺňa predpísané náležitosti návrhu na začatie konania ustanovené v § 20 a § 37 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

4. Ústavný súd preskúmal návrh na začatie konania a dospel k záveru, že spĺňa všetky ústavou a zákonom o ústavnom súde predpísané predpoklady na jeho prijatie na ďalšie konanie, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia. Posúdenie súladu napadnutých ustanovení zákona o štátnej pomoci a Exekučného poriadku s ustanoveniami ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu označenými navrhovateľom bude predmetom konania vo veci samej.

5. Pokiaľ ide o návrh na pozastavenie účinnosti napadnutých ustanovení zákona o štátnej pomoci a Exekučného poriadku, ústavný súd mu vyhovel vo vzťahu k ustanoveniam § 26 ods. 2 a 5 a § 30d zákona o štátnej pomoci a vo vzťahu k ustanoveniam § 30 ods. 3 v časti „to neplatí, ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov“, § 52 ods. 1 poslednej vety, § 96 ods. 1 poslednej vety, § 107 ods. 1 poslednej vety, § 123 ods. 1 poslednej vety, § 137 ods. 1 poslednej vety a § 168 ods. 2 Exekučného poriadku.

6. Označené ustanovenia zákona o štátnej pomoci a Exekučného poriadku umožňujú zasiahnuť do právneho postavenia subjektov, ktoré sú účastníkmi súdneho konania o vrátenie štátnej pomoci začatého v zmysle § 26 ods. 1 a 2 zákona o štátnej pomoci v znení účinnom pred účinnosťou novely alebo disponujú právoplatným rozsudkom vydaným v takomto konaní, mimo rámec uplatnenia štandardných opravných prostriedkov či právnych prostriedkov nápravy dostupných v právnom poriadku. Zároveň vylučujú odkladný účinok dostupných právnych prostriedkov ochrany majetku povinného a tretích osôb (dotknutých subjektov) v správnom a najmä v exekučnom konaní za súčasného ponechania platnosti zásady, podľa ktorej je navrátenie do predošlého stavu v exekučnom konaní vylúčené. Ďalšie uplatňovanie označených ustanovení zákona o štátnej pomoci a Exekučného poriadku bez toho, aby došlo k posúdeniu ich súladu s ústavným poriadkom, preto môže ohroziť základné práva alebo slobody dotknutých fyzických osôb a právnických osôb podľa druhej hlavy ústavy (napr. podľa čl. 20 a čl. 46 ústavy) a spôsobiť aj nenapraviteľné následky spočívajúce v nevratných zásahoch do ich majetkových práv, keďže podľa zásady uplatňovanej v exekučnom konaní je navrátenie do predošlého stavu v tomto konaní vylúčené (§ 61 Exekučného poriadku). Navrhovateľ uvedené hrozby primerane konkretizoval. Na druhej strane v konaniach o vrátenie štátnej pomoci začatých v zmysle § 26 ods. 1 a 2 zákona o štátnej pomoci v znení účinnom pred účinnosťou novely sa poskytovateľ neoprávnenej pomoci bude môcť aj počas pozastavenia účinnosti naďalej domáhať vrátenia štátnej pomoci súdnou cestou vrátane uplatnenia účinných právnych prostriedkov nápravy proti prípadným nezákonným či ústavne nekonformným súdnym rozhodnutiam (pozri napr. nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 501/2010 zo 6. apríla 2011).

Princíp právnej istoty zahŕňajúci požiadavky predvídateľnosti práva a ochrany nadobudnutých práv ako jedna z uznaných všeobecných zásad práva Európskej únie, v zásade vyžaduje uprednostnenie nápravy prípadných nezákonných či ústavne nekonformných právoplatných súdnych rozhodnutí uplatnením účinných právnych prostriedkov nápravy v rámci predvídaného a zákonom ustanoveného procesného postupu v pôsobnosti súdnej moci pred ich „prelomením“ (faktickým popretím ich právnych účinkov) inými zložkami štátnej moci. Právna úprava občianskeho súdneho konania pritom upravuje aj možnosti využitia procesných prostriedkov zabezpečovacieho a preventívneho charakteru, ktoré umožňujú zaistiť dosiahnutie účelu súdneho konania v zmysle poskytnutia efektívnej a účinnej súdnej ochrany uplatnených nárokov. Ústavný súd považuje v tejto súvislosti za potrebné pripomenúť, že právoplatné rozhodnutie Komisie, proti ktorému žiaden oprávnený subjekt nepodal žalobu Všeobecnému súdu, resp. rozhodnutie Komisie potvrdené rozsudkom Všeobecného súdu a prípadne aj Súdneho dvora s konečnou platnosťou rieši otázku, či išlo o štátnu pomoc a či táto bola oprávnená. Takto prijatý záver o oprávnenosti, resp. neoprávnenosti poskytnutej štátnej pomoci už nie je možné vo vnútroštátnom konaní opätovne skúmať (nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 501/2010 zo 6. apríla 2011). V dôsledku uvedeného sa zásadným spôsobom zužuje rozsah predmetu konania o vrátenie štátnej pomoci pred vnútroštátnym všeobecným súdom. Ústavne konformný postup vnútroštátneho všeobecného súdu nezaťažený zbytočnými priet'ahmi v danom konaní, preto umožňuje rýchle rozhodnutie vo veci a pri ústavne konformnom priebehu nadväzujúceho možného exekučného konania je spôsobilý zaistiť okamžité a účinné vykonanie rozhodnutia Komisie, samozrejme, za predpokladu, že poskytovateľ pomoci bude procesné prostriedky, ktoré má k dispozícii, aj efektívne využívať (k tomu pozri aj body 53 a 61 rozsudku Súdneho dvora z 22. decembra 2010 vo veci Európska komisia/Slovenská republika, C 507/08).

7. V zostávajúcej časti ústavný súd návrhu na pozastavenie účinnosti napadnutých ustanovení zákona o štátnej pomoci a Exekučného poriadku nevyhovел. Rozhodovanie o sporných prípadoch štátnej pomoci patrí do právomoci európskych orgánov, a to predovšetkým Komisie. Rozhodnutie Komisie o tom, že štátna pomoc bola poskytnutá neoprávnene, je preskúmateľné v rámci európskeho súdneho systému Všeobecným súdom

ako súdom prvého stupňa. Príslušnú žalobu môže podať jednak štát, ktorý v zmysle rozhodnutia Komisie mal neoprávnenú pomoc poskytnúť, ale aj subjekt, ktorému bola neoprávnená štátna pomoc poskytnutá, keďže je rozhodnutím Komisie dotknutý vzhľadom na následnú povinnosť pomoc vrátiť. Aj keď na rozdiel od štátu, ktorý je účastníkom konania vedeného Komisiou, subjekt, ktorému bola štátna pomoc poskytnutá, účastníkom konania nie je, neznamená to, že by rozhodnutie Komisie nebolo pre tento subjekt záväzné, resp. že by mal možnosť domáhať sa odlišného posúdenia oprávnenosti poskytnutia štátnej pomoci vo vnútroštátnom konaní. Skutočnosť, že subjekt, ktorému bola štátna pomoc poskytnutá, nie je účastníkom konania vedeného Komisiou, je vyvážená jeho možnosťou obrátiť sa na Všeobecný súd a požadovať preskúmanie rozhodnutia Komisie. V rámci takejto žaloby má tiež možnosť požiadať Všeobecný súd, aby odložil vykonateľnosť rozhodnutia Komisie až do skončenia súdneho preskúmania rozhodnutia Komisie. Proti rozhodnutiu Všeobecného súdu je možné podať odvolanie, o ktorom rozhoduje v druhom stupni Súdny dvor. Právoplatné rozhodnutie Komisie, proti ktorému žiaden oprávnený subjekt nepodal žalobu Všeobecnému súdu, resp. rozhodnutie Komisie potvrdené rozsudkom Všeobecného súdu a prípadne aj Súdneho dvora, s konečnou platnosťou rieši otázku, či išlo o štátnu pomoc a či táto bola oprávnená. Takto prijatý záver o oprávnenosti, resp. neoprávnenosti poskytnutej štátnej pomoci už nie je možné vo vnútroštátnom konaní opätovne skúmať (m. m. nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 501/2010 zo 6. apríla 2011). Právo Európskej únie nepredpisuje, ktoré postupy majú členské štáty uplatňovať na vykonanie rozhodnutia o vymáhaní. Voľba a uplatňovanie vnútroštátneho postupu podlieha podmienke, aby takýto postup umožňoval okamžité a účinné vykonanie rozhodnutia Komisie. Z toho vyplýva, že zodpovedné orgány majú starostlivo posúdiť celé spektrum nástrojov vymáhania dostupných na základe vnútroštátneho práva a vybrať taký postup, ktorý najpravdepodobnejšie zabezpečí okamžité vykonanie rozhodnutia. Za daných okolností nemožno legislatívne opatrenie zákonodarcu, ktorým pro futuro zakladá priamu vykonateľnosť záporného rozhodnutia Komisie v prípadoch protiprávnej pomoci vo vzťahu k príjemcovi, považovať samo osebe za ústavne nekonformný zásah do základných práv a slobôd príjemcu. Ústavný súlad takejto koncepcie vymáhania štátnej pomoci v jej konkrétnej podobe zvolenej zákonodarcom vyžaduje zároveň splnenie podmienky poskytnutia dostatočných a účinných právnych záruk (prostriedkov ochrany) pred

prípadným pochybením a nezákonným postupom vnútroštátnych orgánov zabezpečujúcich výkon rozhodnutia Komisie. Na túto skutočnosť ústavný súd prihliadal v súvislosti s pozastavením účinnosti časti napadnutých ustanovení zákona o štátnej pomoci a Exekučného poriadku uvedených v bode 5 odôvodnenia tohto rozhodnutia. Pokiaľ však ide o ustanovenia § 26 ods. 1, ods. 3 a 4 a ods. 6 a 7 zákona o štátnej pomoci, ako aj o ustanovenia Exekučného poriadku predstavujúce viac-menej legislatívno-technické premietnutie zvolenej koncepcie vymáhania štátnej pomoci do procesnej úpravy exekučného konania, ústavný súd nezistil vo fáze predbežného prerokovania návrhu dostatočne významné okolnosti opodstatňujúce rozhodnutie o pozastavení ich účinnosti.

8. Vzhľadom na tieto skutočnosti rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto uznesenia.

9. Podľa čl. 125 ods. 5 ústavy platnosť rozhodnutia o pozastavení účinnosti napadnutých ustanovení zákona o štátnej pomoci a Exekučného poriadku zanikne vyhlásením rozhodnutia vo veci samej, ak toto rozhodnutie o pozastavení účinnosti ústavný súd už predtým nezruší, pretože pominuli dôvody, pre ktoré bolo prijaté.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2011